

Llibre d'estil de *Llengua Nacional*

**El llibre d'estil, que de manera global
Llengua Nacional fa servir, és l'obra Ruaix.**

Aclarit això, anotem (com si d'un memoràndum o refermament es tractés) uns quants aspectes a tenir ben en compte a l'hora de la correcció de la revista i de la seva confecció.

LLISTES BIBLIOGRÀFIQUES

Hi farem sagnat a la francesa i ordenació alfabètica del primer element.

Libres

COGNOM(S), Nom de fonts sencer, *Títol: Subtítol*, número d'edició, nombre de volums, editorial, lloc d'edició i any, (Collecció, número dins la collecció).
Remarca: per a separar els diferents elements, farem servir sempre **coma**. Per a separar un autor d'un altre, si n'hi ha més d'un, escriurem punt i coma). Entre el lloc i l'any **no** hi posem coma.

Ex.:

SOLDEVILA, Ferran, *Història de Catalunya*, 3 volums, ed. Alpha, Barcelona 1983.

Fins a tres autors

COGNOM(S), Nom; COGNOM(S), Nom; COGNOM(S), Nom, *Títol...*

Més de tres autors

COGNOM(S), Nom [*et al.*], *Títol...*

Sistema autor data

Després del nom de l'autor s'escriu la data entre parèntesis.

Responsabilitat secundària

Títol: Subtítol, traducció de... (nom i cognoms en rodona)

Si es vol donar el títol d'un sol volum

COGNOM(S), Nom de fonts sencer, *Títol: Subtítol*, número d'edició, nombre de volums, volum X, *Títol del volum*, editorial, lloc d'edició i any, (Collecció, número dins la collecció).

Títol dependent

El títol dependent se separa del títol per un punt.

Títol original

COGNOM(S), Nom de fonts sencer, *Títol: Subtítol*, número d'edició, nombre de volums, editorial, lloc d'edició i any (col·lecció, número dins la col·lecció). (Edició original: dades completes)

Citació d'un article d'una obra

COGNOM(S), Nom de fonts sencer, «Article» dins *Títol*, número d'edició, nombre de volums, editorial, lloc d'edició i any, (Col·lecció, número dins la col·lecció).

Publicacions periòdiques

<i>Títol: Subtítol</i> (si escau), editorial, lloc d'edició, núm. (data).

Citació d'un article de revista

COGNOM(S), Nom de fonts sencer, «Títol article» dins *Títol*, lloc d'edició, núm. (data), p.

REFERÈNCIES I NOTES

— A diferència del que fem en les llistes bibliogràfiques, en les ressenyes, referències i notes escriurem el nom (sencer) de l'autor seguit del cognom (tot en rodona). El peu editorial (editorial, lloc i any) el tancarem entre parèntesis.

Ex.:

Ferran Soldevila, *Història de Catalunya*, vol. II, (editorial Alpha, Barcelona 1983), pp. 32-47.

— En les publicacions periòdiques no donarem el lloc d'edició ni el nom de l'empresa editora; tampoc no hi cal l'any.

Ex.:

Albert Jané, «El pronom *ell*» dins *Llengua Nacional*, núm. 33, p. 26.

Reclams de notes

Aniran **abans** dels signes de puntuació, encara que en moltes obres vagin després.

Són molts els llibres i revistes de solvència i qualitat que ho fan com nosaltres. I és curiós com en la revista *Il diritto di autore* i en *Revue linguistique romane*, la crida l'escriuen sempre entre parèntesis i, és clar, abans del signe de puntuació, tal com s'ha de fer sempre que hi ha parèntesis, que és la manera originària d'escriure aquestes crides.

Ruaix, dins *Observacions... /2*, p. 145, diu:

«... en escriure aquests superíndexs, alguns, basant-se més aviat en l'estètica, opten per a escriure'ls després del signe de puntuació. Nosaltres creiem que és més coherent d'escriure'ls abans, perquè quan la crida va entre parèntesis tothom la col·loca abans. Si la frase acaba amb un interrogant o una admiració, s'ha d'escriure un punt després del superíndex. Exs.: *Caldrà veure l'obra d'aquest autor*¹. *¿Coincideixen l'un i l'altre, o bé l'un suposa i condiciona l'altre?*². El criteri que aconsellem és el seguit, ara com ara, per la majoria de publicacions.»

Marques d'ordre

— Hi ha d'haver sagnat.

— Han de ser expressades entre parèntesis, en forma numèrica o alfabètica (en aquest cas, la lletra anirà en cursiva). També podem servir-nos de les marques tipogràfiques (guió o botó), però sense parèntesis.

Supressions

Per a expressar que la frase ja és començada, ho farem amb punts suspensius situats a un espai de la primera lletra del començament. Si la supressió es troba en paràgraf a part, entre paràgrafs o enmig d'una frase, tancarem els punts suspensius amb claudàtors.

BIBLIOGRAFIA

- El nom de l'autor, a diferència del que fem en les llistes bibliogràfiques (però com fem també en les notes), anirà seguit del cognom, tot en rodona (a sota la il·lustració del llibre).
- En línia a part hi anirà l'editorial, el lloc i l'any.

ELS EXEMPLES

- Els exemples aniran en rodona, i amb un punt més petit de cos que el del text normal.
- Haniran amb sagnia francesa.
- Si hi ha numeració d'ordre, els números aniran entre claudàtors; si dins el text s'han de tornar a escriure, els posarem també entre claudàtors.
- Quan l'exemple és realment una citació, la tancarem amb cometes baixes.
- Les referències aniran tancades entre parèntesis al final de l'exemple (abans del punt final) i escrites tal com es diu en "Referències i notes".

TÍTOLS D'OBRES I ARTICLES (observacions)

- Els títols de llibres, obres literàries majors, revistes, pel·lícules o programes de ràdio o televisió, s'escriuen en cursiva.
- Els títols d'articles o d'obres literàries menors (capítols, seccions, etc.) que no s'hagin publicat mai sinó formant part d'un volum amb un altre títol, s'escriuen entre cometes.
- Les paraules del diccionari, posades com a exemple, aniran en negreta.
- El punt final dels exemples anirà després dels parèntesis que contenen la indicació de l'autor i de l'obra.

Exemples:

- [5] La mort faria de la bella carn pastura sense que en tremolés la imatge dins mon pit (Carles Riba, *Estances*).
- [6] Aquests recursos anaven a parar a rodes d'unes màquines molt primfilades i en prosperaven pocs (Pere Calders, «Zero a Malthus»).
- [18] Proveir (una nau) dels documents que acrediten la seva bandera (Pompeu Fabra, DGLC, **abanderar**).
- [38] Daniel Buren ha arribat a escriure: «L'art és objectivament reaccionari.» No és, doncs, estrany que preconitzés la seva eliminació (Marià Manent, *Notícies d'art*).
- [39] Potser podríem destriar els seus dibuixos en tres grups (Marià Manent, *o. c.*).

MAJÚSCULES-MINÚSCULES

PARTICULARITATS:

- guerra civil, estat espanyol (perquè és antonomàsic)

SIGLES

Les escriurem en rodona majúscula (els segles en versaleta), sense punt i sense espai, tal com és normatiu.

Observacions:

- Escriurem: **el IEC** (Ruaix i *Ortotipografia*, p. 199)
- Les sigles que conformen un nom bibliogràfic les escriurem en cursiva (*DIEC, DLC...* Vegeu *Ortotipografia*, p. 226).

PARTICULARITATS:

- **Si es pronuncien com un mot**, s'aplica la norma general de l'apostrofació: l'UCE, la FNAC, la UAB, la UOC, el IEC (com el iot)...
- **Si es lletregen**, *el* i *la* s'apostrofen, sempre que el primer so sigui vocàlic. L'article masculí o femení és determinat pel gènere del mot principal de la sigla: l'FBI (buró), l'IRPF (imposat), l'MDT (moviment), l'SMI (sistema), l'SPD (partit), l'SLD (seminari), l'FP (formació), l'NBC (companyia), l'ONG (organització), l'UHF (freqüència)... el BBVA (banc), el PNB (producte o partit), la VHF (freqüència).

L'article **la no s'apostrofa** davant una i o una u inconfusiblement àtones: la ICC (cambra, internacional de comerç), la IRC (creu, roja internacional), la UCC (convenció, universal del copyright), la UGT (unió).

L'article **la tampoc no s'apostrofa** davant casos com AP-2, A-7, A-19...

ADRECES D'INTERNET

Les adreces d'Internet s'han d'apuntar així:

< <http://www.iec.es> > (data de consulta)

ABREVIACIONS

Com s'ha fet sempre per tradició, escriurem el plural abreviat amb doble lletra:

SINGULAR		PLURAL	
nota	(n.)	notes	(nn.)
pàgina	(p.)	pàgines	(pp.)
següent, segle	(s.)	següents, segles	(ss.)
vers, verset	(v.)	versos, versets	(vv.)

Abreujarem:

número	(núm.)	números	(núm.)
volum	(vol.)	volums	(vol.)
vegeu	(v. o <i>cf.</i>)		

– En l'abreujament d'un nom compost de pila, escriurem cada inicial seguida de punt i sense espai. Ex.: A.M. Badia i Margarit.

– Hi ha una sèrie de noms que els inicialitzarem així: Charles (Ch.), Lluç (Ll.), Lluís (Ll.), Txomin (Tx.), Clàudia (Cl.), Glòria (Gl.), Cristina (Cr.), Gregori (Gr.)...

– Escriurem aC (abans de Crist), dC (després de Crist), SA (Societat Anònima)

DATES I HORES

Hem de pensar que l'ús del sistema sexagesimal va lligat a l'horari de les vint-i-quatre hores. Per tant, direm: comença a les 10.00 i plega a les 20.00 (sense dir *del matí* o *del vespre*).

– Les hores, els minuts i els segons s'escriuen amb xifres seguides del símbol de la unitat corresponent, deixant un espai entre el número i el símbol.

– Les dates, abreujades, les escriurem fent la separació amb guionet i representant les dues primeres dades amb una sola xifra, si no passa de 9. Ex.: 3-5-06 o 3-5-2006.

Si escrivim la data sencera, a partir de l'any 2000 farem servir la preposició *del* i no *de*. Ex.: Barcelona, 3 de març **del** 2006.

EL SIGNE %

El signe tipogràfic %, a dins de text, l'escriurem, si podem, mig espai separat de la xifra que el precedeix; si no, enganxat, però no separat d'un espai. En els títols l'escriurem sense espai, per raons d'economia i d'estètica. La xifra que el precedeix s'escriu amb xifres.

CLAUDÀTORS

- Tanquen expressions marginals compreses entre parèntesis.
- Tanquen els punts suspensius quan en una transcripció ometem quelcom.
- Tanquen interpolacions fetes per qui no és l'autor del text.
- Tanquen transcripcions fonètiques [kusí].
- Tanquen els números d'ordre en els exemples d'un article.
- Tanquen abreviatures com [*et al.*]

CURSIVA

Escriurem en cursiva:

- Els títols de llibres, de publicacions periòdiques i de revistes.
- El títol d'obres teatrals, de cançons, d'òperes, de pintures i d'escultures.
- El títol de pel·lícules i el d'espais i programes de TV i ràdio.

És emprada en mots i expressions que convé destacar però no connotar.

- Lletres, mots o frases de consideració metalingüística.
- Conceptes definits dins un text (se'n faci la definició abans o després).
- Els exemples dels diccionaris.
- Sobrenoms, renoms i pseudònims quan apareixen al costat de l'autònim (van separats per coma).
- Mots que s'hagin de destacar visualment per a major claredat (èmfasi especial en una lletra, en un mot o en un fragment).
- Mots o modismes estrangers no assimilats (*agravio* és una paraula pronunciada a l'espanyola).
- Metallenguatge: *aucell* per *ocell*.
- Lletres, sufixos i prefixos. Ex.: *e*, *-anta*, *in-*, el demostratiu *eix*. Però amb rodona si no és metallenguatge. Ex.: *copsar* en el sentit de 'abastar'.

COMETES

Connoten sempre el mot o expressió que tanquen.

- Infonen ironia.
- Fan més vulgar o més fi un mot.
- Atenuen el significat d'un mot.
- Expressen renúncia a reconèixer com a nostra una expressió.
- Marquen barbarismes pronunciats a la catalana («tinglado» és pronunciat a la catalana).
- Indiquen vulgarismes, rusticismes, etc.

Notes:

- Quan hàgim de fer servir cometes, aplicarem, per norma general, les llatines. Quan dins d'aquestes hi hagi alguna expressió que en torni a requerir, aplicarem, segons diu la normativa, les angleses, i, si a dins d'aquestes encara n'hi calen unes altres, les simples, que alhora serveixen per a indicar el significat de mots i equivalències.
- Quan la citació que va entre cometes té més d'un paràgraf, aleshores posarem les cometes sols a començament del paràgraf, amb l'obertura cap enfora, i les tancarem sols en l'últim paràgraf.

EL GUIONET

- L'aplicarem exactament i rigorosament tal com Ruaix diu de fer-lo servir (vegeu *Observacions...* /2, pp. 89-99). Sobre això, no seguirem les desgraciades normes del IEC.

Nota: Quan hàgim d'escriure una frase a mode d'incís entre guions, aquests guions seran de llargària “n” (pitjant control i guió numèric) i no “m” (control, alt, guió numèric).

EXPRESSIONS

— *Com ara* i *si no*

Locucions que van precedides però no seguides de coma.

— *Doncs bé* i *ara bé*

Locucions que escriurem seguides de coma i no de dos punts, llevat que l'autor de l'escrit exigeixi el contrari.

— *Per* i *per a*

Aquestes preposicions (la simple i la composta) seran fetes servir rigorosament segons les recomanacions de Ruaix (no segons Coromines ni Joan Solà!). Vegeu *Llengua Nacional*, núm. 26, pp. 22-23.

— *Dos* (femení) i *dues*

Quan es tracti d'un femení, farem servir l'adjectiu numeral *dues*, ja que Fabra ho diu clarament en la setena gramàtica del 1933: *un* i *dos* fan el femení en *una* i *dues*.

— Farem servir *tenir* (no *tindre*).

— Farem servir *folclor* (no *folklore*), llevat que l'autor demani el contrari.

— Farem servir *emfatitzar*, *emfatització*, d'acord amb el que diu Ruaix dins *Observacions...* /1, p. 159.